

BESLUTNINGSPROTOKOL

fra ordinært møde torsdag den 2. februar 2006

Sager til beslutning

7. Status og redegørelse for det civile beredskab

SOU 34/2006 J.nr. 8/1999

INDSTILLING OG BESLUTNING

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen indstiller,

at Sundheds- og Omsorgsudvalget over for Økonomiudvalget anbefaler at tage denne redegørelse vedrørende sundhedsberedskabet til efterretning.

Sundheds- og Omsorgsudvalgets beslutning i mødet den 2. februar 2006

Indstillingen blev godkendt.

RESUME

Med henblik på en koordineret revision af kommunens samlede civile beredskabsplan har Økonomiudvalget bedt udvalgene om en redegørelse for status på beredskabet indenfor udvalgsområderne herunder sundhedsberedskabet.

Sundhedsberedskabet omfatter sygehusberedskabet, beredskabet i den primære sundhedstjeneste og lægemiddelberedskabet. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har ansvaret for den del, der vedrører den primære sundhedstjeneste.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i Københavns Kommune har i samarbejde med Frederiksberg Kommune og med bistand fra H:S udarbejdet en sundhedsberedskabsplan, som blev godkendt i Sundheds- og Omsorgsudvalget samt Borgerrepræsentationen i 2002. Planen skal revideres en gang i hver valgperiode.

Opgaverne for den primære sundhedstjeneste kan være:

BESLUTNINGSPROTOKOL ... fortsat

fra ordinært møde torsdag den 2. februar 2006

- At behandle og pleje ekstraordinært udskrevne patienter fra hospitalerne enten på plejehjem eller i eget hjem med hjemmehjælp
- At behandle lettere tilskadekomne for at aflaste hospitalerne og lægevagten
- At behandle infektioner og epidemiske sygdomme
- At yde krisehjælp
- Og at hjælpe politiet med at identificere eventuelle omkomne

Alarmeringen af det primære sundhedsberedskab kan ske gennem tre indgange. Indgangen afhænger af, om katastrofen involverer hjemmeplejen/plejehjemmene, de praktiserende læger eller apotekerne.

Alarmeringen kan ske til:

- Døgncenter (hjemmepleje og plejehjem)
- Sundhedsstaben (de praktiserende læger)
- De fire vagtapoteker (apotekerne)

Løbende erfaringer med beredskabssituationer og øvelser har vist, hvor vigtigt det er med helt klare kommunikationsveje og opdaterede lister med telefonnumre osv. Det decentrale niveau har i sådanne beredskabssituationer vist stort overblik og taget ansvar for situationen.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen arbejder løbende med at videreudvikle sundhedsberedskabsplanen. Forvaltningen er bl.a. i færd med at etablere et kriseberedskab, indhente tilbud på særskilte beredskabsplaner for plejehjemmene. Herforuden vil planen hver tredje måned blive opdateret mht. telefonnumre, adresser m.v., mens der en gang årligt vil ske en gennemgang af hele sundhedsberedskabsplanen.

Der skal forelægge en ny samlet beredskabsplan for kommunen til vedtagelse inden udgangen af 2006. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen vil indarbejde samme kadence, hvilket vil medføre en revision af sundhedsberedskabsplanen med henblik på endelig vedtagelse i Sundheds- og Omsorgsudvalget i slutningen af 2006. Forvaltningen vil følge den tidsplan for det samlede arbejde, som vil blive udmeldt via beredskabskommissionen.

SAGSBESKRIVELSE

BESLUTNINGSPROTOKOL ... fortsat

fra ordinært møde torsdag den 2. februar 2006

Baggrund

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen er af Økonomiudvalget blevet bedt om at komme med en redegørelse for status på sundhedsberedskabet i Københavns Kommune.

Sundhedsberedskabet indgår ifølge lovgrundlaget som en del af både sundhedsplanlægningen og planlægningen af det civile beredskab. Kommunalbestyrelsen skal i henhold til beredskabslovens § 25 udarbejde en samlet plan for kommunens beredskab. Planen skal revideres en gang i hver valgperiode.

Den civile beredskabsplan består af en almen del, der fastlægger de overordnede tværgående rammer for det kommunale beredskab, og en række delplaner for de enkelte kommunale sektorområder, herunder beredskabet i den primære sundhedssektor.

Sundhedsberedskabsplanen har dog en særlig lovgivning. Amter og kommuner er forpligtet til at udarbejde sundhedsberedskabsplaner ifølge sygesikringsloven. Det er et lovgivningsmæssigt krav, at der i forbindelse med den samlede planlægning af sundhedsbetjeningen udarbejdes en plan for sundhedsberedskabet.

Sundhedsberedskabet kan defineres som sundhedsvæsenets evne til at kunne udvide og omstille sin behandlings- og plejekapacitet m.v. - udover det daglige beredskab - såvel ved fredstidskatastrofer som under krise eller krig.

Sundhedsberedskabet omfatter:

- Sygehusberedskabet
- Beredskabet i den primære sundhedstjeneste
- Lægemiddelberedskabet

Sygehusberedskabet er beredskabet i det samlede sygehusvæsen dvs. amterne, H:S og de private sygehuse med henblik på, at der under større ulykker, katastrofer og i forbindelse med krig kan ydes syge og tilskadekomne behandling på hospital eller behandlingssteder uden for hospitalerne.

Beredskabet i den primære sundhedstjeneste er beredskabet i den del af sundhedsvæsenet, der ligger uden for sygehusene.

BESLUTNINGSPROTOKOL ... fortsat

fra ordinært møde torsdag den 2. februar 2006

Lægemiddelberedskabet er beredskabet af lægemidler og utensilier, der kan imødekomme de ændrede krav til forbrug, forsyning og distribution, som må forudses at ville opstå i en fredsmæssig katastrofesituation og i en krise- eller krigssituation.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i Københavns Kommune har ansvaret for det primære sundhedsberedskab. Aktørerne i det primære sundhedsberedskab er almen praksis, speciallæger i psykiatri, speciallæger i diagnostisk radiologi, praktiserende psykologer, hjemmeplejen, plejehjemmene, Døgnplejens Basecenter og Embedslægeinstitutionen.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i Københavns Kommune har i samarbejde med Frederiksberg Kommune og med bistand fra H:S udarbejdet en sundhedsberedskabsplan, som blev godkendt i Sundheds- og Omsorgsudvalget samt Borgerrepræsentationen i 2002.

Opgaverne i det primære sundhedsberedskab afhænger af ulykkens, katastrofens eller krisens omfang og de problemer, der følger i kølvandet på hændelsen.

Opgaverne for den primære sundhedstjeneste kan være:

- At behandle og pleje ekstraordinært udskrevne patienter fra hospitalerne enten på plejehjem eller i eget hjem med hjemmehjælp
- At behandle lettere tilskadedkomne for at aflaste hospitalerne og lægevagten
- At behandle infektioner og epidemiske sygdomme
- At yde krisehjælp
- Og at hjælpe politiet med at identificere eventuelle omkomne

I samarbejde med Frederiksberg og H:S er der efter godkendelse af sundhedsberedskabsplanen blevet arbejdet videre med at udfylde rammeplanen for sundhedsberedskabet.

Sundhedsberedskabsplanens indhold

I sundhedsberedskabsplanen redegøres der kort for den risikovurdering, der ligger til grund for planlægningen af sundhedsberedskabet. Beredskabet skal være så fleksibelt, så det både kan imødegå uvarslede hændelser som brande, naturkatastrofer, trafikulykker m.v. men også varslede ekstraordinære hændelser, hvor dagligdagens ressourcer ikke er tilstrækkelige som f.eks. nationale og internationale kriser, krigshandlinger, flygtningestrømme m.v.

BESLUTNINGSPROTOKOL ... fortsat

fra ordinært møde torsdag den 2. februar 2006

Herudover indeholder planen et længere afsnit omkring kommunikationen i en beredskabssituation. Kort fortalt kan alarmeringen af det primære sundhedsberedskab ske gennem tre indgange. Indgangen afhænger af, om katastrofen involverer hjemmeplejen/plejehjemmene, de praktiserende læger eller apotekerne.

Alarmeringen kan ske til:

- Døgncenter (hjemmepleje og plejehjem)
- Sundhedsstaben (de praktiserende læger)
- De fire vagtapoteker (apotekerne)

Døgncenter er herudover også indgang i forbindelse med storm, orkan, sne-storm og kraftigt nedbør. Efter aftale med Københavns Politi orienterer de Døgncenter via telefax i tilfælde af ekstreme vejrforhold.

Som led i at udvikle kommunikationsområdet i sundhedsberedskabet er forvaltningen i færd med at færdigudarbejde en fornyet plan for presseberedskabet, som forventes i høring i løbet af februar/marts 2006. Denne presseberedskabsplan er udviklet i fællesskab med Frederiksberg Kommune, H:S og Embedslægeinstitutionen, da det er vurderet, at der ved større katastrofer vil være behov for at koordinere udmeldingen af information til borgere, medarbejdere m.v..

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen tager sig af henholdsvis ca. 15.000 borgere i hjemmeplejen og ca. 5.000 på plejehjem. Den del af sundhedsberedskabsplanen som vedrører den primære sundhedstjeneste, drejer sig bl.a. om krav til plejehjem og hjemmepleje. Planen beskriver f.eks., hvordan hjemmeplejen og udvalgte plejehjem i en krisituation skal modtage ekstraordinært udskrevne patienter fra sygehusene, som skal passes og plejes. Der er bl.a. gennemført undervisning for de plejehjem, der i en given situation vil skulle modtage hospitalsudskrevne patienter, der er færdigbehandlede sygehusemæssigt men er for svage til at klare sig i eget hjem. Der er otte plejehjem, som i øjeblikket har stillet sig til rådighed med i alt 259 ekstra pladser ved ekstraordinær udskrivning.

Herudover beskrives, hvordan praktiserende læger skal yde lægehjælp til de ekstraordinært udskrevne i deres nærområde og herudover yde hjælp til H:S ved en større krisituation. Embedslægeinstitutionens rolle i sundhedsberedskabet er ved større ulykker, katastrofer, krise eller krig at være ekstra opmærksom på at vurdere generelle sundhedsproblemer for befolkningen samt rådgivning af sundhedsmyndighederne i denne forbindelse.

BESLUTNINGSPROTOKOL ... fortsat

fra ordinært møde torsdag den 2. februar 2006

Den sidste del af sundhedsberedskabsplanen indeholder en beskrivelse af lægemiddelberedskabet. Lægemiddelberedskabet skal forstås som et beredskab af lægemidler, der kan imødekomme ændrede krav til forbrug, forsyning og distribution af lægemidler, som man må forudse kan opstå i en katastrofesituation i fredstid samt i en krise- eller krigssituation. Hovedaktørerne i lægemiddelberedskabet er hospitalsapotekerne, apotekerne i praksissektoren og leverandører/producenter af lægemidler og lægemiddelartikler.

Erfaringer med beredskabssituationer

Københavns Brandvæsen har den 6. oktober 2005 afholdt en beredskabsøvelse for den administrative stab, som bl.a. består af repræsentanter fra forvaltningerne i Københavns Kommune. Selve øvelsen tog udgangspunkt i en terrortrussel mod København, som omfattede en bombetrussel mod et kemikalieoplag i Valby – og dermed en risiko for evakuering.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningens erfaringer fra øvelsen har vist, at det er centralt at have helt klare kommunikationslinier, prioritere hvem der skal modtage information samt at have opdaterede lister med navne på institutioner, telefonnumre, ledere m.v. Forvaltningen har bl.a. været varslet indkaldt i forbindelse med stormen i januar 2005, H.C. Andersen jubilæet 1.- 4. april 2005 og præsident George Bush' besøg i Danmark

Beredskabet træder oftest i kraft i forbindelse med naturkatastrofer dvs. storm, kraftig sne m.m. Erfaringer fra sådanne situationer viser, at Sundheds- og Omsorgsforvaltningens decentrale beredskab sammen med Døgnplejens basecenter fungerer godt. Medarbejderne ved, hvordan de skal agere og har generelt vist stor overblik i sådanne situationer. Beredskabet har bl.a. været i kraft i forbindelse med stormen den 8. januar 2005 og snevejret den 28. december 2005 som betød at hjemmeplejen i flere timer ikke kunne komme ud til borgerne. Den 11. januar 2006 blev en del af Christianshavn afspærret på grund af en bombetrussel, hvilket betød, at hjemmeplejen ikke kunne komme ud til borgere i dette område, mens afspærringen stod på. Her var erfaringen, at politiet ikke havde fået givet Døgnplejens basecenter besked og medarbejderne i hjemmeplejen var derfor ikke blevet orienteret. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen vil på den baggrund tage kontakt til politiet med henblik på at få klarlagt kommunikationsvejene.

Løbende opdatering af sundhedsberedskabsplanen

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen er i øjeblikket ved at etablere et kriseberedskab, der medfører, at der kan gives den nødvendige omsorg og psykologiske bistand til borgere i forbindelse med større ulykker/katastrofer. Der er bl.a. taget kontakt til det kirkelige kriseberedskab, hvor forvaltningen ved indgåelse af aftale i en krisesituation kan

BESLUTNINGSPROTOKOL ... fortsat

fra ordinært møde torsdag den 2. februar 2006

tilkalde præster til almen krisehjælp. Dette forventes fædigbeskrevet i sundhedsberedskabsplanen senest 1. april 2005. Medarbejdere i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har bl.a. mulighed for at få psykologbistand gennem SYFO (sygefravær og forebyggelse).

I 2005 har der i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen været fokus på brandsikkerhed. Der er taget kontakt til Københavns Brandvæsen med henblik på at få tilbud på beredskabsplaner til de enkelte plejehjem. Dette arbejdes der videre med i 2006. I tilfælde af f.eks. brand på et plejehjem eller lignende er det det enkelte plejhjems beredskabsplan, der træder i kraft.

Ca. hver tredje måned foretager forvaltningen en opdatering af telefonnumre, adresser m.m. i sundhedsberedskabsplanen. En sådan opdatering er påbegyndt og forventes færdig med udgangen af januar måned. Forvaltningen vil en gang årligt opdatere den samlede sundhedsberedskabsplan.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen vil løbende arbejde på at gøre hele beredskabsarbejdet mere operativt. Dvs. gøre kommunikationsvejene, planerne m.m. korte og præcise, så de ansvarlige ved, hvilken rolle de skal spille i en konkret beredskabssituation.

Det videre arbejde

Den øgede terrortrussel gør, at der skal arbejdes mere i dybden med flere elementer af sundhedsberedskabsplanen. Der skal bl.a. arbejdes videre med, hvordan man i en terror-situation vil evakuere beboere på plejehjem og hjemmeboende borgere. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen deltager i Beredskabssamordning København, som har til ansvar at udarbejde kommunens civile beredskabsplan. I dette regi skal der i løbet af foråret arbejdes med mulige scenarier som følge af det ændrede verdensbillede. Dette arbejde vil blive bragt med ind i det videre arbejde med udviklingen af sundhedsberedskabsplanen.

Der skal forelægge en ny samlet beredskabsplan for kommunen til vedtagelse inden udgangen af 2006. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen vil indarbejde samme kadence, hvilket vil medføre en revision af sundhedsberedskabsplanen med henblik på endelig vedtagelse i slutningen af 2006. Forvaltningen vil følge den tidsplan for det samlede arbejde, som vil blive udmeldt via beredskabskommissionen.

MILJØVURDERING

Sagstypen er ikke omfattet af Sundheds- og Omsorgsforvaltningens positivliste over sager der skal miljøvurderes.

BESLUTNINGSPROTOKOL ... fortsat
fra ordinært møde torsdag den 2. februar 2006

ØKONOMI

Ingen

HØRING

Ingen

BILAG

Bilag 1: Sundhedsberedskabsplan for Københavns og Frederiksberg Kommuner 2002

Lene Sillasen

/Jens Egsgaard